

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการด้านการค้าบริการอาเซียน – อินเดีย ครั้งที่ 7

1. การประชุมคณะกรรมการด้านการค้าบริการอาเซียน – อินเดีย ครั้งที่ 7 มีขึ้นระหว่างวันที่ 26 – 30 เมษายน 2553 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย โดยเป็นการประชุม ASEAN Caucus ระหว่างวันที่ 26 – 27 เมษายน 2553 และเป็นการประชุมเจรจากับอินเดียในวันที่ 28 - 30 เมษายน 2553 การประชุมครั้งนี้จัดขึ้นพร้อมกับการประชุมคณะกรรมการเจรจการค้าอาเซียน – อินเดีย ครั้งที่ 25
2. การประชุมในครั้งนี้มีนาย Wong Toon Joon, Deputy Director, Ministry of Trade and Industry, Singapore เป็นประธานฝ่ายอาเซียน และนาง Aparna Sinha, Joint Director, Department of Commerce, Ministry of Commerce & Industry, India เป็นประธานฝ่ายอินเดีย โดยมีผู้แทนของประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศเข้าร่วมการประชุม
3. ที่ประชุมได้หารือใน 3 ประเด็นหลัก คือ (1) การเจรจาขอร้องขอความตกลงการค้าบริการอาเซียน-อินเดีย (2) การเจรจาต่อรองเรื่องการเปิดตลาดการค้าบริการ และ (3) จำนวนข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการ (modality)

การเจรจาขอร้องขอความตกลงการค้าบริการ

4. ความคืบหน้าการเจรจาขอร้องขอความตกลงการค้าบริการค่อนข้างน้อย เนื่องจากข้อบทยังไม่สามารถตกลงได้ เป็นข้อบทยี่แต่ละฝ่ายให้ความสำคัญ ได้แก่ ข้อบทกฎระเบียบภายใน (Domestic Regulations) ข้อบทการยอมรับ (Recognition) ภาคผนวกสาขาการเงิน (Financial Services Annex) ซึ่งมีมาตรการการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน (Prudential Measures, Exchange Rate and Financial Stability) และภาคผนวกการเคลื่อนย้ายบุคคลากร (Annex on Movement of Natural Person)
5. ภาคผนวกการเคลื่อนย้ายบุคคลากร (Annex on Movement of Natural Person) อินเดียให้ความสำคัญกับภาคผนวกนี้มาก ถือเป็นนโยบายที่จะต้องมีการเคลื่อนย้ายบุคคลากรในความตกลงการค้าเสรีของอาเซียนทุกฉบับ แต่ในการประชุมครั้งนี้ อาเซียนบางประเทศ (ได้แก่ กัมพูชา ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซียและไทย) ยังขอสงวนที่จะมีการเจรจาภาคผนวกนี้ อย่างไรก็ตาม อาเซียนได้หารือในหลักการระหว่างกันว่า หากอาเซียนจะยอมรับให้มีภาคผนวกการเคลื่อนย้ายบุคคลากรในความตกลงการค้าบริการอาเซียน – อินเดีย ควรมีเนื้อหาหรือขอบเขตพันธกรณี ดังนี้ (1) จำกัดการเคลื่อนย้ายบุคคลเฉพาะผู้ให้บริการภายใต้ความตกลงการค้าบริการ และจะหารือกับคณะกรรมการด้านการลงทุนต่อไปว่าควรรวมถึงบุคคลประเภท “นักลงทุน” ซึ่งอยู่ภายใต้ความตกลงการลงทุนด้วยหรือไม่ (2) ประเภทของผู้ให้บริการ ควรจะจำกัดเฉพาะนักธุรกิจ (business visitor) ผู้โอนย้ายภายในกิจการ (Intra-corporate Transferees) และผู้ให้บริการตามสัญญา (Contractual Service Suppliers) (3) ระบุการเปิดตลาดการเคลื่อนย้ายผู้ให้บริการ (mode 4) ไว้ในตารางเดียวกับรูปแบบการให้บริการอื่น (mode of supply) ใน mode 1-3 ไว้ในตารางการเปิดตลาดของแต่ละ

ละประเทศ (4) หลักการอื่น ๆ เช่น ความโปร่งใสของการเคลื่อนย้ายบุคคลากรตามที่อินเดียเสนออาจมีได้ แต่จะต้องหารือในรายละเอียดต่อไป

การเจรจาเปิดตลาดการค้าบริการ

6. ในการเจรจาเรื่องการค้าบริการ มี 7 ประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้มีการปรับปรุงการเปิดตลาด (revised offers) ส่วนพม่าและเวียดนามไม่ได้ปรับปรุงการเปิดตลาด และกัมพูชายังคงยืนยันที่จะเปิดตลาดเท่ากับในกรอบ WTO เพราะกัมพูชาเพิ่งเข้าเป็นสมาชิก WTO ส่วนอินเดียได้ปรับปรุงตารางเปิดตลาดให้เฉพาะไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย โดยยื่นแบบตารางเดียวโดยเปิดตลาดให้แก่ประเทศอาเซียนแตกต่างกัน (geographical carve out)

7. ได้มีการหารือระหว่างหัวหน้าคณะเจรจาอาเซียน-อินเดีย โดยหัวหน้าคณะเจรจาของอาเซียนแนะนำให้คณะทำงานการด้านการค้าบริการของอาเซียนพิจารณาให้อาเซียนทุกประเทศพิจารณาเสนอเปิดตลาดเท่ากับกรอบอาเซียนในรอบ 5 หรือ 6 (AFAS Package 5 หรือ 6) ซึ่งประเทศอาเซียนบางประเทศเห็นว่ามี ความยากลำบากที่จะทำตามคำแนะนำของหัวหน้าคณะเจรจา แต่ทั้งนี้ก็นำเรื่องนี้ไปหารือต่อไป

จำนวนการจัดทำข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการ

8. ในเรื่องจำนวนข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการ (modality) อินเดียยังคงยืนยันหลักการการเปิดตลาด ให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนไม่เท่ากัน เพื่อตอบสนองต่อระดับการเปิดตลาดของแต่ละประเทศอาเซียน อย่างไรก็ตาม เพื่ออำนวยความสะดวกในการเจรจา อินเดียได้จัดทำตารางรูปแบบ 1:10 โดยตารางข้อผูกพันของอินเดีย 1 ตารางแต่เปิดตลาดให้แก่ประเทศอาเซียนแตกต่างกัน (geographical carve out) อย่างไรก็ดี ฝ่ายอาเซียนได้ยืนยันหลักการที่จะให้อินเดียเปิดตลาดให้สมาชิกอาเซียนทุกประเทศเหมือนกัน เพียง 1 ตาราง ดังนั้น อาเซียนจะหาวิธีการ (เช่นการประเมินข้อเรียกร้องและข้อเสนอของแต่ละประเทศ) เพื่อผลักดันให้อินเดียยอมรับรูปแบบการเปิดตลาดตามที่อาเซียนเรียกร้องต่อไป

9. การประชุมคณะทำงานด้านการค้าบริการอาเซียน-อินเดีย ครั้งที่ 8 จะมีขึ้นระหว่างวันที่ 14 - 18 มิถุนายน 2553 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย

สำนักเจรจาการค้าบริการและการลงทุน

3 พฤษภาคม 2553